Business Region Aarhus

Aarhus vi sagde!

STATUS PÅ INITIATIVER

med særlig fokus på:

- **Tiltrækning af velkvalificeret international arbejdskraft – vigtigere end nogensinde**
- **Forbedringer af motorvej E45 i Østjylland – opdateret med infrastrukturforliget 2021**
- **Styrket klimaindsats inden for fødevarer og landbrug**

2020

3 Forord

4 Kort og godt om Business Region Aarhus

Fødevarer

Hjertet i fødevareklyngen **6**

Innovation **8**

Klimalandmand **9**

Business Region Aarhus folder sig ud **10-15**

Mobilitet

16 Bedre mobilitet

18 Erhvervslivet vil have 3 spor fra Randers N til Vejle

Beskæftigelse

Specialister til Østjylland **20**

Tiltrækning af international arbejdskraft **22**

Jobåbning for medrejsende partnere **23**

Den stærke østjyske stemme

I et forunderligt år har vi i Business Region Aarhus vist, at på trods af udfordringer med corona er vores sammenhold og styrke intakt.

Jeg vover den påstand, at afstanden mellem os er blevet mindre i 2020. Det gør jeg, fordi vores mange virtuelle møder har givet os nye muligheder.

Selv om jeg nok er en af dem, der har savnet, at vi for det meste mødes fysisk, har jeg også lagt mærke til, at vores nye digitale erfaringer er en gevinst for Business Region Aarhus´ tværgående dynamiske kommunesamarbejde.

For vi er blevet mere agile. Det er langt lettere at få et møde i kalenderen - også de impulsive - og det er med til at give vores netværksorganisation en fleksibilitet, der giver indflydelse.

Men det er også vigtigt, at vi i vores nye virkelighed fortsat afsætter tid til at mødes fysisk, så vi videreudvikler kendskabet til hinanden. Det er forudsætningen for at opbygge en stærk tillid imellem os, så vi løbende kan styrke vores samarbejde.

Det er en milepæl for gennemslagskraften i vores samarbejde, at vi i vinteren 2020-2021 rundede en million mennesker i Business Region Aarhus. Kritisk masse er vigtigt, når vi synliggør vores styrker igennem interessevaretagelse nationalt og internationalt. Vi har knap en halv million arbejdspladser og er tæt på at have 46.000 virksomheder i Business Region Aarhus.

Med vores store volumen bliver vi hørt – både på Christiansborg, men også ude i verden, fordi vi i Business Region Aarhus står sammen og arbejder sammen på tværs af de 12 kommunegrænser.

Østjylland er et stort vækstcenter i Danmark, hvor vi dagligt konstaterer, hvor stærke vi er, når vi arbejder sammen.

Kasper Glyngø
Formand for Business Region Aarhus

Kort og godt om Business Region Aarhus

Sammenhængskraft og styrke

Østjylland er et stort sammenhængende vækstcenter i Danmark, hvor vi arbejder sammen på tværs af kommunegrænserne.

Vi pendler i høj grad ind og ud af de 12 kommuner i Business Region Aarhus. I mange østjyske kommuner kører mere end hver anden på arbejde i en anden kommune, end der hvor de bor.
Vores virksomheder og deres ansatte har alt for længe siddet i kø på E45 og spildt tid og penge. Derfor har vi i 2020 haft fuld fokus på - med veldokumenterede tal - at fortælle interesseorganisationer og politikere på Christiansborg, hvor vigtigt det er, at hele strækningen fra Randers N til Vejle bliver udvidet.

Vejdirektoratet udkom i juni 2020 med deres VVM-undersøgelse af de tre strækninger: Vejle (Hornstrup) –Skanderborg S, Aarhus S – Aarhus N og Aarhus N –Randers N. Et utal af virksomheder har efterfølgende afgivet høringssvar og fortalt, hvor vigtig en livsnerve hele E45-strækningen fra Randers N til Vejle er for deres forretning, og hvilke udfordringer den massive trængsel skaber.

Infrastrukturforhandlingerne på Christiansborg er i 1. halvår 2021 landet, så de langt hen ad vejen er faldet godt ud for Østjylland. Allerede i 2022 begynder arbejdet med udvidelse af de resterende strækninger fra Aarhus N til Vejle. Vi mangler stadigt at få en beslutning om at udvide strækningen Randers N – Aarhus N.

Nationale klyngeorganisationer

2020 var året, hvor Danmark fik 14 nye nationale klyngeorganisationer udpeget af uddannelses- og forskningsministeren. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse støtter de nye klynger med 160 mio. kr. årligt. Målet med de nationale klyngeorganisationer er, at det bliver lettere for virksomhederne at navigere blandt aktørerne, som kan hjælpe dem i deres videre udvikling.

Fire af klyngeorganisationerne har hovedsæde i Østjylland. Det er Food & Bio Cluster Denmark, DigitalLead, Vision Denmark (animation, spil og film) og CenSec (forsvars-, sikkerheds- og rumteknologi).

Business Region Aarhus er i gang med at indgå samarbejdsaftaler med de relevante klyngeorganisationer set ift. Østjyllands erhvervsmæssige

styrkepositioner, så vi kan videreudvikle Østjylland som en attraktiv lokation for virksomheder og kvalificeret arbejdskraft.

Business Region Aarhus kan supplere de nationale klyngeorganisationers indsats, bidrage til at østjyske aktører involveres i klyngeorganisationernes aktiviteter, samt sikre at Østjylland videreudvikles som internationalt vækstcenter inden for de erhvervsmæssige styrkepositioner.

Fødevarer og bioressourcer

Business Region Aarhus udvikler indsatsen inden for fødevarer og bioressourcer i samarbejde med virksomheder og videninstitutioner i Østjysk Fødevarepartnerskab. De følgende sider viser eksempler på nye initiativer. Besøgscentret, Food Nation Visitor Centre, åbnede i 2020 og fortæller den danske fødevarefortælling. Centeret er klar til at modtage internationale delegationer, der kommer til Østjylland, når verden åbner op.

Velkvalificeret arbejdskraft

Upåagtet coronakrisen har de østjyske virksomheder stadig et stort behov for specialiseret arbejdskraft – og fremskrivninger viser, at behovet kun bliver større de kommende år. HEADSTART - initiativet har det seneste år haft stort fokus på tiltrækning og modtagelse af internationale specialister. Der er iværksat et samarbejde med knap 50 virksomheder, og flere kommer løbende til. HEADSTARTs karriereplatform og digitale kampagner hjælper virksomheder med at tiltrække højtkvalificeret arbejdskraft og er dermed med til at sikre regionens fortsatte vækst og internationalisering. Der er nu 4.500 internationale specialister, som modtager jobnyt fra Østjylland.

Velkomstaktiviteter er også del af HEADSTARTs arbejde, hvor vi sammen med virksomheder og kommuner arrangerer events, som hjælper de internationale godt på plads i Østjylland. Har den tilrejsende medarbejder en partner med til Danmark, står et netværk på regionens 12 jobcentre klar til at hjælpe den medrejsende partner i job. I 2019-2020 er det lykkedes at hjælpe 112 medrejsende kandidater tættere på beskæftigelse i Østjylland.

De igangsatte aktiviteter danner basis for samarbejdsrelationerne med nationale aktører på området og yderligere finansiering til at udvikle indsatsen.

Business Region Aarhus har:

- 1.000.653 indbyggere (1. kvartal 2021)
- 469.253 arbejdspladser (dec. 2020)
- 45.630 private virksomheder (nov. 2019)

Østjylland er hjertet i den danske fødevareklynge

Danmark har samlet set verdens tredjestørste fødevareklynge målt på antal ansatte, og ikke mindst i Østjylland er der en unik koncentration af førende landbrugs- og fødevarerelaterede virksomheder, producenter og videnskabsinstitutioner.

Business Region Aarhus har fastlagt en række fødevarespor og -initiativer i en samlet strategisk handleplan for fødevarer og bioressourcer. Det skal være med til at fastholde og udvikle området som europæisk epicenter for fødevareinnovation. Handleplanen bygger på internationale tendenser i fødevarebranchen, som skal videreudvikles i den danske fødevareklynge. Både nye og eksisterende østjyske fødevarerelaterede virksomheder tænker i bæredygtige løsninger. Business Region Aarhus ønsker med handleplanen at bidrage til at realisere potentialet i den danske fødevareklynge.
I 2020 har Østjylland fået en stærkere platform til at sikre vækst i fødevaresektoren. Åbningen af Food Nation Visitor Centre i Agro Food Park, nyt medlemskab i EU's store fødevaresatsning EIT FOOD, der skal sikre EU's globale konkurrencedygtighed inden for fødevarer, samt tættere samarbejde med den stærkeste fødevarehub i verden, Regio Food Valley, er blot nogle af de resultater, der er opnået i 2020.

Her i magasinet fortæller en række fødevarerelaterede virksomheder og institutioner, hvordan Business Region Aarhus arbejder på at give de bedst mulige betingelser for, at fødevarebranchen kan videreudvikle konkurrencedygtigheden og positionere Østjylland som en international kendt og anerkendt fødevarehub.

Fødevarerelaterede virksomheder i Østjylland står for 33 % af den danske fødevareeksport.

Danske fødevarevirksomheder står for 14 % af verdens produktion af fødevareingredienser.

Østjyske virksomheder står for 4 % af verdens samlede fødevareingrediensproduktion.

Et stærkt fødevare-partnerskab arbejder for Østjylland

Taskforcen, der formulerede initiativerne i fødevarehandleplanen, udgør et nyt Østjysk Fødevarepartnerskab i 2020-2022.

Partnerskabet stiller en pulje til rådighed, som kan søges af aktører inden for fødevaresektoren til at nytænke og styrke innovationsmiljøer, igangsætte aktiviteter, som fremmer start-ups og udvikling af nye fødevarerelaterede virksomheder.

Forskere vil udvikle ny bæredygtig emballage til fødevarer

En ny åben innovationsplatform oPACK på Aarhus Universitet styrker samarbejdet mellem forskere og virksomheder. Målet er at udvikle bæredygtige emballageløsninger til fødevarer.

Tonsvis af emballage tager hver dag rejsen fra fødevareproducenter og pakkerier til detailhandlen og videre ud til forbrugerne.

Ved hjælp af den nye åbne innovationsplatform oPACK vil en række forskere samarbejde med interessenter i hele værdikæden fra jord til bord om at finde emballageløsninger, som er bæredygtige og skånsomme over for natur, miljø og klima. Platformen, der støttes økonomisk af Østjysk Fødevarepartnerskab, giver bedre forudsætninger for at matche ny teknologi og viden om emballage med virksomhedernes behov.

I udviklingen af bæredygtig emballage er der en række fokuspunkter: Valg af materialer, mulighed for genanvendelse, fødevarernes holdbarhed og brugernes oplevelse. oPACK-platformen kommer ikke med færdige løsninger, der møder alle emballagebehov, men skal i stedet ses som et åbent værksted, hvor forskellige typer emballage kan afprøves og optimeres. Dermed får virksomhederne adgang til nye løsninger, som de kan videreudvikle, så det passer til deres behov.

oPACK platformen

oPACK-platformen indgår som en del af oLIFE (Life Science) pilotprojektet.

Open Science handler kort sagt om at give alle interesserede adgang til forskning, så det bliver muligt at indgå samarbejde og give indspark til at styrke forskningen i perioden 2020-2022.

Fremtidens landmand er klimasmart

Fire landbrugsskoler i Business Region Aarhus skal sikre, at de landbrugsfaglige erhvervsuddannelser ruster eleverne til fremtidens klimasmarte landbrug.

Det er ikke mange år siden, at udtryk som GPS-styring, droner, kunstig intelligens og grøn omstilling blev en del af ordforrådet hos de danske landmænd.

Ligesom de fleste andre brancher oplever landbruget en voldsom teknologisk udvikling, som kan gøre det svært at følge med. Samtidig fylder emner som klima, biodiversitet og bæredygtighed meget i og omkring landbruget.

Det er en stor opgave at klæde de kommende landmænd på til disse opgaver. Derfor samarbejder de fire landbrugsskoler med støtte fra Business Region Aarhus om at søge yderligere midler i EU. Målet er at etablere et såkaldt "Center of Vocational Excellence" i Business Region Aarhus. Her skal forskellige aktører i fødevareklyngen sammen med de fire landbrugsskoler sikre, at fremtidens landmænd bliver klar til en klimasmart produktion. Med støtten fra EU kommer de fire danske skoler til at arbejde tæt sammen med tilsvarende centre i seks andre lande. Omstilling til klimasmart landbrug er vigtigt i hele Europa.

Det er nemlig afgørende med et velfungerende, moderne og omstillingsparat landbrug med kompetente landmænd, hvis fødevareklyngen skal bevare sin stærke position og udnytte sit vækstpotentiale.

På den måde er de fire landbrugsskoler en vigtig medspiller for Business Region Aarhus og det udviklingsspor, der handler om at sikre kvalificeret arbejdskraft til det østjyske epicenter for fødevareinnovation.

Fremtidssikring af uddannelserne

Anders Højlund Nielsen er international koordinator på Bygholm Landbrugsskole, en af de fire skoler i samarbejdet. Han fortæller, at samarbejdet mellem landbrugsskolerne hjælper til at fremtidssikre de kompetencer, som de sender eleverne ud i landbruget med:

"De helt store spillere som Arla og Danish Crown har nogle meget ambitiøse klimamål for de kommende år, men det er jo ikke deres hovedkontorer, der kommer til at levere på den opgave. Det er landmanden ude i stalden. Derfor skal vi være i stand til at klæde de kommende landmænd på til fremtiden," siger Anders Højlund Nielsen, der fortæller videre, at mange unge mennesker i dag er meget optaget af klimadagsordenen:

"Selvom landbruget møder kritik fra mange sider i samfundet, er de landbrugsfaglige erhvervsuddannelser et godt bud for dem, som gerne vil være en del af løsningen på nogle af de udfordringer, som fylder rigtig meget."

Klimasmart drift er fremtiden

Anders Højlund Nielsen mener, at omstillingen til klimasmart drift i landbruget er vejen frem:
"Der er rigtig mange unge, som er optaget af at drive fødevareproduktionen på en klimavenlig måde. Det gælder uanset, om man ser sig selv i det industrielle storlandbrug eller er optaget af økologisk produktion. På Bygholm Landbrugsskole har vi også mange unge, der tænker i helt andre måder at producere på og nye produkter som f.eks. insekter og specialafgrøder. Den slags har en ret stor genklang hos mange af de unge, der går på landbrugsskolerne."

De fire landbrugsskoler i Business Region Aarhus er: Bygholm Landbrugsskole, Horsens, Kalø Økologiske Landbrugsskole, Syddjurs, Asmildkloster Landbrugsskole, Viborg, Jordbrugets UddannelsesCenter Århus.

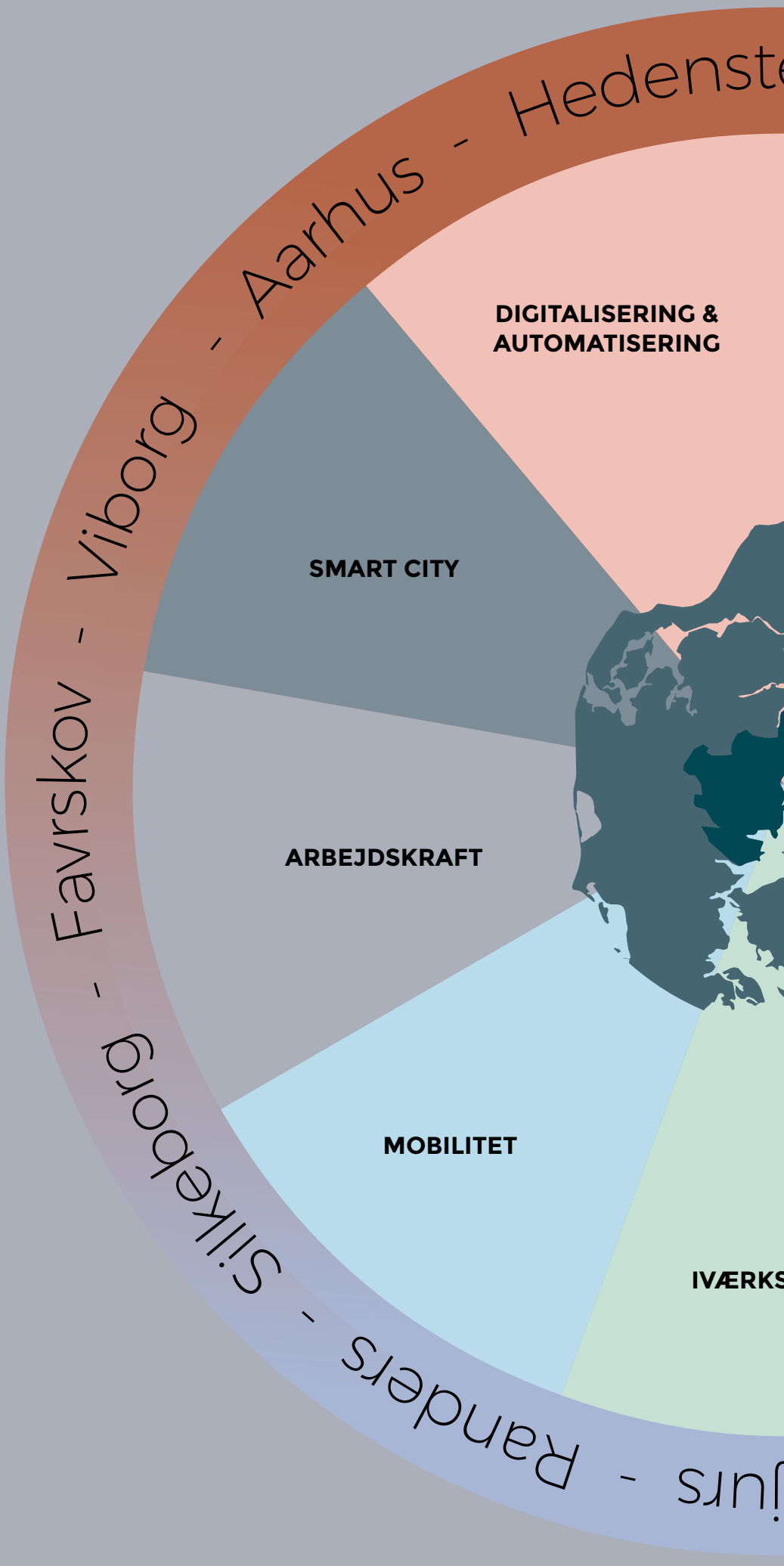
Hedenste
Aarhus
Viborg
Favrskov
Silkeborg
Randers
jurs
DIGITALISERING &
AUTOMATISERING
SMART CITY
ARBEJDSKRAFT
MOBILITET
IVÆRKS

ed - Horsens - Skanderborg - Samsø - Odder - Norddjurs - syddj
FØDEVARER
TURISME
KREATIVE ERHVERV
KLIMA & MILJØ
SÆTTERI

Aktive initiativer

HEADSTART

Business Region Aarhus understøtter virksomheders muligheder for at tiltrække de rette kompetencer. Gennem HEADSTART profileres østjyske virksomheder, og stillingsopslag sendes ud til internationale kandidater. Det sker gennem ambassadører, nyhedsbreve og digital markedsføring.

I 2020 bevilgede Erhvervsstyrelsen de ansøgte 20 mio. kr. til gennemførelse af projektet. Siden marts 2020 er der ansat medarbejdere i projektet, og de planlagte aktiviteter er igangsat. Projektet er forlænget til 31. august 2022 med mulighed for yderligere forlængelse.

TALENT TIL DANMARK

Business Region Aarhus deltager i styregruppen for det nationale projekt 'Talent til Danmark'. Projektet styrker tiltrækning og modtagelse af internationale medarbejdere, samt modner danske virksomheder til at modtage internationale kompetencer med henblik på at styrke internationalisering, innovation og eksport. Projektet er igangsat 1. januar 2020. Business Region Aarhus har i den første periode arbejdet med modning af virksomheder med henblik på at sikre, at de benytter projektets tilbud i relevant omfang. Her forventes en tillægsbevilling, som vil tilføje yderligere midler til sekretariatets arbejde.

MEDREJSENDE PARTNER

Initiativet 'Medrejsende partner' bidrager til at fastholde internationale specialister ved at hjælpe medfølgende partnere til en jobåbning og dermed til at blive en del af det østjyske arbejdsmarked.

112 medrejsende partnere har været i kontakt med projektet fra 1. juli 2019 til 30. juni 2020, og heraf har 109 (97 %) været i et jobrettet tilbud.

CAREER DAY

Career Day er et jobevent, der bidrager til at rekruttere nye talenter til den østjyske fødevaresektor. Career Day giver studerende, fødevarevirksomheder og videninstitutioner mulighed for at netværke omkring jobmuligheder, så talentfuld arbejdskraft bliver tiltrukket til – og fastholdt i – Østjylland.

Pga. corona blev Career Day aflyst i 2020. I 2021 vil Career Day blive afholdt 22. september.

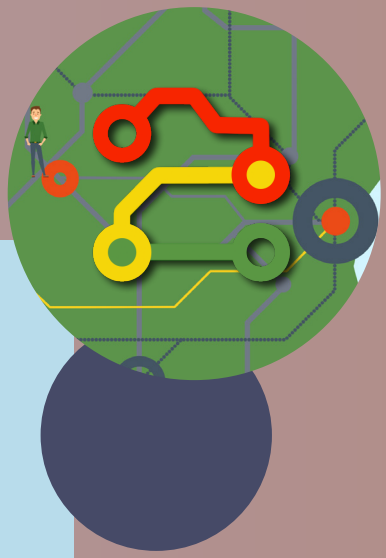

MOBILITET SOM EN SERVICE

Mobility as a Service er et initiativ, der har til formål at skabe en mere sammenhængende mobilitetsstruktur på tværs af de 12 østjyske kommuner i Business Region Aarhus. Det skal være nemmere for borgere i Østjylland at komme fra A til B med samkørsel som en mulighed på en del af ruten.

Business Region Aarhus samarbejder med FDM om samkørselstjenesten Ta´Med, hvor kollegaer fra østjyske virksomheder kører sammen til og fra arbejde. På sigt er planen, at samkørsel kobles op med kollektiv trafik i en samlet mobilitetsløsning, som der udvikles en mobilapplikation til.

BEDRE VILKÅR FOR ERHVERVSDRIVENDE

De 12 østjyske borgmestre i Business Region Aarhus igangsatte i marts 2019 en indsats for at identificere initiativer, der kan gøre det nemmere at være erhvervsdrivende på tværs af kommunegrænserne i Business Region Aarhus.

Det seneste realiserede tiltag er, at medlemskommunerne i Business Region Aarhus har fastsat fælles grænseværdier for virksomhedernes håndtering af forurenet og farligt byggeaffald, så de østjyske virksomheder kun behøver at sætte sig ind i ét sæt regler for grænseværdier i hele Business Region Aarhus.

UDVIDELSE AF MOTORVEJ E45 TIL TRE SPOR

Business Region Aarhus arbejder for udvidelsen af E45 til tre spor på strækningen Randers N – Vejle. Strækningen har oplevet den største stigning i trængslen (32 % fra 2016-2018) blandt de 10 mest trængselsbelastede danske motorveje. Udvidelsen er derfor afgørende for den fremtidige mobilitet og vækst i Østjylland både for virksomheder og pendlere.

ØSTJYSK FØDEVAREPARTNERSKAB

Østjysk Fødevarepartnerskab er en samarbejdsplatform blandt virksomheder, videninstitutioner og kommuner, der styrker udviklingen af fødevare- og bioressourceøkosystemet i Østjylland. Formålet er at følge op på udmøntningen af initiativerne i Business Region Aarhus' handleplan og støtte op om nye initiativer i tråd med strategien.

I oktober 2020 blev det første møde i Østjysk Fødevarepartnerskab afholdt, og der blev investeret 75.000 kr. i hhv. det åbne innovationsprojekt oPACK om udvikling af bæredygtig emballage imellem virksomheder og Aarhus Universitet, samt de fire østjyske landbrugsskolers fælles indsats for at blive Center of Vocational Excellence i EU og herved bidrage til udvikling af klimasmarte landbrug.

INTERNATIONAL PROFILERING AF DET ØSTJYSKE ØKOSYSTEM FOR FØDEVAREINNOVATION

Business Region Aarhus har igangsat arbejdet med at udvikle profileringen af det østjyske økosystem for innovation inden for fødevarer og bioressourcer med henblik på at tiltrække internationale investeringer til Østjylland.

UDVIKLING AF ØKOSYSTEMET

Økosystemet for fødevareinnovation i Østjylland har nogle særlige styrkepositioner inden for bl.a. ingredienser, emballage, bioressourcer og udvikling af bæredygtige fødevareprodukter. Business Region Aarhus udvikler de særlige styrkepositioner i samarbejde med østjyske erhvervsråd, kommuner og Food & Bio Cluster Denmark.

FOOD & BIO VENTURE FORUM

På Food & Bio Venture Forum kobles udvalgte nyere startup-virksomheder fra hele verden sammen med internationale investorer. Indsatsen skal bidrage til at hjælpe lovende fødevare- og bioressoucevirksomheder med at tiltrække tilstrækkelig kapital til at realisere deres potentiale og skalere deres vækst. I oktober 2020 blev det vellykket afholdt i en virtuel udgave pga. corona. Det gennemføres i samarbejde med Food & Bio Cluster Denmark, Viborg Kommune, Aarhus Kommune, og en række virksomheder.

FOOD NATION VISITOR CENTRE

Et stigende antal internationale delegationer besøger det østjyske epicenter i den danske fødevareklynge, og derfor har fødevarerelaterede virksomheder efterspurgt et udstillingsvindue til at synliggøre og skalere deres produkter og løsninger.

I samarbejde med Food Nation, Landbrug & Fødevarer og fødevaresektoren har Business Region Aarhus taget initiativ til, at et nyt Food Nation Visitor Centre åbnede i Agro Food Park 28. august 2020. Food Nation Visitor Centre er endnu en stærk platform, der understøtter udviklingen af Østjylland som en global anerkendt fødevarehub. HKH Kronprins Fredrik er protektor.

INTERNET WEEK DENMARK

IWDK er en videnfestival for hele Østjylland, der sætter den digitale omstilling på dagsordenen.

IWDK blev grundet coronakrisen aflyst i 2020, men afholdt igen i maj 2021 ud fra temaet Trust & Tech // Today & Tomorrow. Horsens, Norddjurs, Viborg, Aarhus kommuner og Headstart-initiativet bidrog aktivt til programmet.

TURISME – MARKEDSFØRING PÅ DET NORSKE OG TYSKE MARKED

Turismeindsatsen på det norske og det tyske marked skaber arbejdspladser, udvikling og vækst til hele den østjyske turismes værdikæde. Markedsføringsindsatsen af Østjylland blev i sommeren 2020 gennemført i samarbejde med VisitDenmark, på trods af corona, da Danmarks grænser igen åbnede.

OPEN DATA

Et ensartet og åbent datagrundlag på mobilitetsområdet vil skabe gode rammer for at træffe beslutninger for mobiliteten på tværs af kommunegrænser og understøtte udviklingen af en mere bæredygtig og klimavenlig mobilitet i Østjylland.

Indsamlingen af nye åbne mobilitetsdata er igangsat og præsenteret medio 2021. Ambitionen er, at kommunerne efterfølgende omsætter rapportens anbefalinger til konkrete tværkommunale projekter.

Mobilitet er afgørende for fremtidens vækst i Østjylland

God mobilitet er afgørende for væksten i det østjyske erhvervsliv og for dem, der pendler på tværs af kommunegrænserne. Business Region Aarhus arbejder for, at det bliver hurtigere at komme fra A til B i hele Østjylland.

Business Region Aarhus er Danmarks største vækstcenter uden for hovedstadsområdet. I den sammenhængende byregion er der en million østjyder og en halv million arbejdspladser, som bidrager væsentligt til Danmarks samlede vækst, jobskabelse og eksport, især inden for klimavenlige løsninger.

En god infrastruktur og en høj mobilitet spiller en nøglerolle, fordi det er med til at sikre de bedst mulige vilkår for erhvervslivet og pendlerne i Østjylland. Vi arbejder med at øge effektiviteten i det samlede mobilitetssystem og nedbringe trængslen på vejene.

Det kræver et målrettet samarbejde på tværs af kommunegrænserne at realisere et sammenhængende infrastrukturnet og samtænke mobiliteten. Kloge investeringer i infrastruktur bliver da også højaktuelle i kølvandet på Coronakrisen, hvor det er afgørende at sikre, at den østjyske vækst fremover udvikler sig i en positiv retning.

Væksten holder i kø på Østjyske Motorvej E45

En central indsats for at øge mobiliteten i Business Region Aarhus er interessevaretagelsen for udvidelsen af Østjyske Motorvej E45 til tre spor hele vejen fra Randers N – Vejle N.

Den Østjyske Motorvej er allerede i dag den motorvej udenfor hovedstadsområdet, som har størst forsinkelse pr. km. De seneste tal viser, at forsinkelsen er steget over 32 % på blot to år fra 2016-2018, hvilket er den største procentvise stigning i forsinkelse blandt de 10 mest trængselsbelastede motorveje i Danmark.

Det er en stopklods for væksten i Danmark og Østjylland. Vi arbejder derfor for en hurtig udvidelse af E45 til tre spor hele vejen fra Randers N – Vejle N for at styrke danske og østjyske virksomheders konkurrenceevne, sikre arbejdspladser og spare pendlere for spildte timer på den østjyske motorvej E45.

Søstrene Grenes Import A/S

"Udvidelsen af E45 til 6 spor mellem Randers og Vejle ses af os i Søstrene Grene, som det vigtigste og mest presserende infrastrukturprojekt i Jylland p.t."

DSV

"Ikke kun i betjeningen af dansk erhvervsliv, men også for at konkurrere med logistikcentre i Hamburg/Nordtyskland og Sydsverige er en opdatering af nævnte motorvej en nødvendighed nu"

Faktaboks E45

- *Vejdirektoratet offentliggjorde i juni 2020 tre VVM-undersøgelser på strækningen E45 imellem Randers N og Vejle (Hornstrup).*

- *VVM-undersøgelserne var i afsluttende offentlig høring i perioden fra 12. juni til 2. oktober 2020.*

- *Aftalepartierne indgik d. 28. juni 2021 infrastrukturaftalen for perioden 2022-2035. Aftalen indeholder en udvidelse af E45 fra Kolding til Aarhus N og en ombygning af tilslutningsanlæg på E45 Aarhus N-Randers N.*

- *Der er afsat i alt 105,8 mia.kr. i infrastrukturforliget til nye projekter, hvoraf 6,2 mia. kr. går til en udvidelse af E45 Kolding – Aarhus N og 231 mio. kr. går til ombygningen af tilslutningsanlæg på E45 Aarhus N - Randers N. Begge projekter igangsættes blandt de første infrastrukturprojekter i 2022.*

Udviklingen i forsinkelse på de mest trængselbelastede danske motorveje (2016-2018) i procent

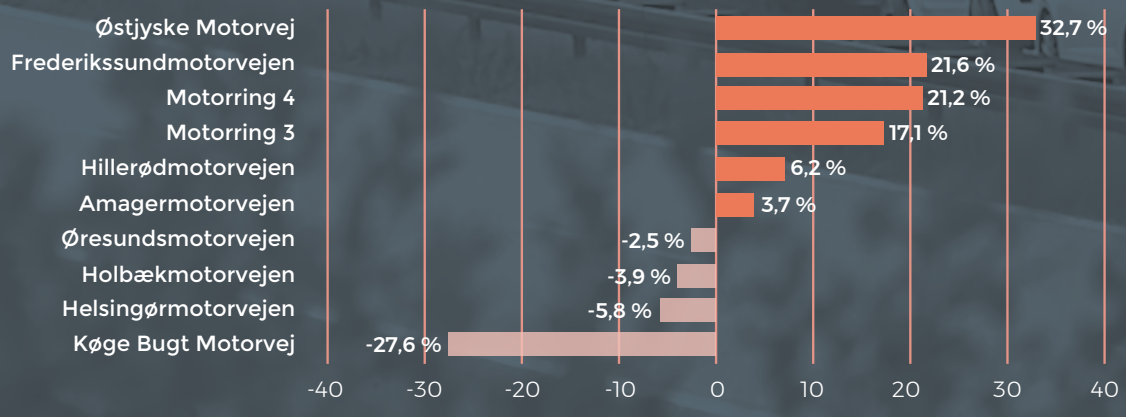

Kilde: Faktaark 2021

Undersøgelser dokumenterer erhvervslivets presserende behov for udvidelse af E45

En EPINION-undersøgelse blandt 257 østjyske virksomhedsledere i april-maj 2021 for Business Region Aarhus viser, at:

- *Mange virksomheder er væsentligt berørt af trængslen: 75 % af de adspurgte virksomheder i Randers Kommune er i væsentlig grad berørt af trængslen på E45-strækningen Randers N - Aarhus N (i meget høj grad, i høj grad eller i nogen grad). For Aarhus Kommune er det 46 %, og for Favrskov kommune er det 59 % af de adspurgte virksomheder.*

- *Udvidelse af E45 vil få stor betydning for mange virksomheder: For virksomheder i Randers Kommune mener 74 % af de adspurgte, at udvidelse af E45 Randers N – Aarhus N vil have en positiv betydning for deres virksomhed (klart positiv betydning eller overvejende positiv betydning). I Aarhus Kommune er det 54 %, og i Favrskov Kommune er de 55 % af de adspurgte virksomheder.*

- *Virksomheder er nødt til at indregne trængslen, når de beregner transporttider: I Randers Kommune er 61 % af de adspurgte virksomheder nødt til at tage højde for trængslen på strækningen Randers N - Aarhus N. I Aarhus er det 42 %, og i Favrskov er det 60 % af de adspurgte virksomheder.*

- *Trængslen fordyrer samhandel: I Aarhus Kommune er det 14 % af de adspurgte, som har oplevet, at trængslen på strækningen Randers N – Aarhus N fordyrer samhandlen med andre virksomheder (helt enig eller overvejende enig). I Randers Kommune er det 36 %, og i Favrskov Kommune er det 28 % af de adspurgte virksomheder.*

- *Trængslen er en udfordring for at kunne tiltrække medarbejdere: I Randers Kommune er det 46 % de adspurgte virksomheder, som oplever, at trængslen på E45 fra Aarhus N til Randers N er en udfordring ift. rekruttering af medarbejdere (Helt enig eller overvejende enig). I Aarhus Kommune er det 19 %, og i Favrskov Kommune gælder det for 18 % af de adspurgte virksomheder.*

- *Medarbejdere fravælger jobs på grund af trængslen på E45-strækningen Randers N - Aarhus N: 28 % af virksomhederne i Randers Kommune har væsentlige problemer med, at potentielle medarbejdere fravælger job hos dem på grund af trængslen på E45-strækningen Randers N - Aarhus N (Helt enig eller overvejende enig). I Aarhus Kommune er det 12 %, og i Favrskov Kommune er det 14 % af de adspurgte virksomheder.*

Rygaard Transport og Logistic A/S

"Vi har behov for, at strækningen Randers N til Vejle bliver en samlet udvidelse, så man ikke ender med en flaskehals ved Randers S."

Sekura Cabins

"E45 er en livsnerve for os. Alle vores kabiner – tre et halvt tusinde stykker om året – bliver sendt her fra Randers – enten til Aarhus eller direkte til vores kunder i Europa."

MAKEEN Energy

"MAKEEN Energy er en virksomhed med 1.300 ansatte globalt.
Vi tiltrækker medarbejdere fra alle byer ved E45 fra Randers til Vejle - derfor er det så vigtigt for os med en udvidelse til tre spor."

Belastningsgrader på statsvejnettet i 2030

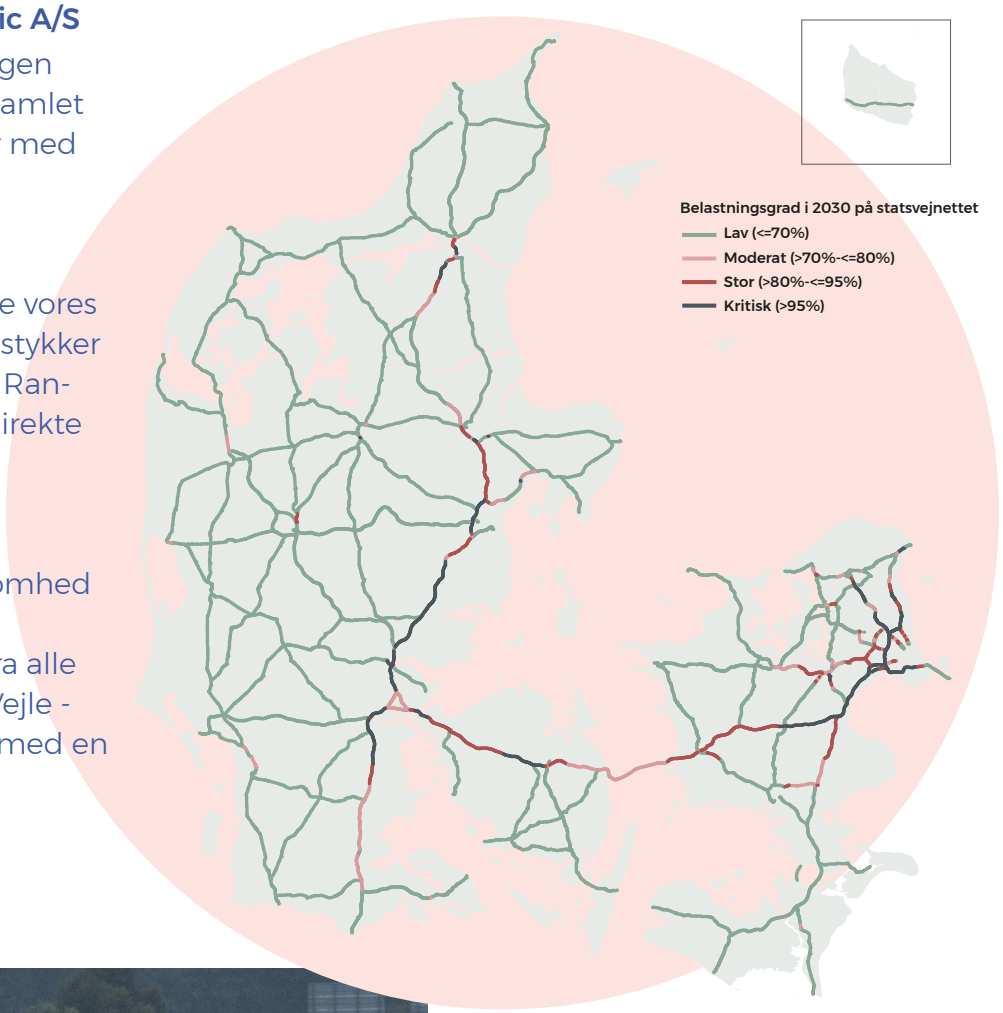

Kilde: Danmark fremad, Regeringens infrastrukturudspil, april 2021

DCC A/S

"Vi er rigtig glade for, at E45 sydover måske bliver udvidet. Men det er lige så vigtigt for os, at vejen nordpå mod Randers også bliver udvidet til 6 spor. Vi ved, at behovet er der. Så kom nu politikere, giv os også den ekstra udvidelse mod nord."

Business Region Aarhus styrker virksomheders internationale rekruttering

”Flere kvalificerede jobansøgere, øget innovation og mere eksport. Gennem målrettede initiativer hjælper Business Region Aarhus lokale virksomheder med at skabe vækst”, fortæller programleder hos HEADSTART Stinne Bille.

Kristian Breitenbauch
Managing Director , Advansor

”Advansors målsætning om at være verdens førende producent af bæredygtige køleanlæg kræver, at vi fortsat kan tiltrække og fastholde nye velkvalificerede kolleger. Her ser vi Headstart som en meget værdiskabende samarbejdspartner. Advansor servicerer vores kunder på mere end 10 sprog, og derfor er det vigtigt, at vi kommunikerer med dem på deres eget sprog, og det kræver mange internationale ansatte.”

I takt med at verden genåbner, stiger behovet for internationale specialister – og virksomheder efterspørger aktiviteter, der kan hjælpe med at tiltrække og fastholde arbejdskraft.

”Et globalt samfund i konstant forandring fordrer et stærkt Østjylland med stærke kompetencer. Derfor har vi en række tilbud til virksomheder, så vi understøtter erhvervslivets vækst, innovation og eksport,” siger programleder på HEADSTART Stinne Bille.

Aktiviteterne består f.eks. af en karriereplatform, der samler virksomheders stillingsopslag. Blandt andre har det digitale bureau Precis tilsluttet sig platformen. Virksomhedens ledige stillinger bliver dermed synliggjort for udenlandske specialister, som samtidig får nyheder og personlige beretninger om livet i Danmark.

”For os er det fantastisk at modtage kandidater, som allerede er blevet eksponerede for historier om Østjylland, og som er begejstrede over at skulle flytte til regionen. På den måde er kandidaterne allerede forberedte på livet i Danmark, og det er dermed mere sandsynligt, at de vælger at blive her. De ved, hvad de går ind til,” fortæller Office and Recruiting Coordinator Sandra Delén fra Precis.

SÅDAN ARBEJDER VI FOR AT TILTRÆKKE INTERNATIONAL ARBEJDSKRAFT:

- *Karriereplatform*
- *Digital markedsføring*
- *Ambassadørnetværk*
- *Velkomst af internationale medarbejdere*
- *Indsats for at hjælpe medrejsende partner i job*
- *Match mellem virksomheder og internationale dimittender*
- *Netværk mellem fagpersoner i Østjylland*

HEADSTART
LIVE AND WORK IN CENTRAL DENMARK

HEADSTART
HEADSTART er et initiativ under de 12 Business Region Aarhus-kommuner, hvor vi hjælper virksomheder i området med at tiltrække og modtage velkvalificeret international arbejdskraft.

HEADSTART er ledet fra Business Region Aarhus-sekretariatet. Partnerkredsen består af Business Region MidtVest, Copenhagen Capacity, Studenterhus Aarhus, VIA og Aarhus Universitet.

TALENT TIL DANMARK
'Talent til Danmark'-projektet er en national paraply med 29 partnerorganisationer. Her samarbejder vi om initiativer inden for fire områder: Tiltrækning, modtagelse, virksomhedsmodning og fastholdelse af internationale dimittender. Business Region Aarhus er en del af styregruppen i 'Talent til Danmark'.

Stor interesse for Østjylland som karriere-destination

En månedlig nyhedsmail med jobnyheder har vakt stor interesse blandt internationale ansøgere.

Over 4.500 internationale specialister kigger efter job i Østjylland. Det viser seneste opgørelse over antal modtagere af HEADSTARTs nyhedsmail med jobnyheder fra regionen.

”Det glæder mig, at der er så mange, der er interesseret i specialistjobs i Østjylland. Tallene fortæller, at vi er en attraktiv karrieredestination, som formår at tiltrække sig global opmærksomhed. Det betyder utroligt meget, for vi kan aldrig få nok interesse fra internationale specialister. Vi har brug for dem, så vores lokale virksomheder kan fortsætte væksten og innovationen i fremtiden,” fortæller formand for Business Region Aarhus og borgmester i Hedensted, Kasper Glyngø.

Stor interesse fra IT

Blandt andre sydamerikanere, tyrkere og hollændere har skrevet sig op for at få direkte besked om karrieremuligheder.

”Vi ser stor interesse fra kandidater inden for eksempelvis IT og ingeniørvidenskab, som leder efter spændende karriereudfordringer et sted, hvor der samtidig er balance mellem arbejde og fritid. Det finder de i østjyske virksomheder, og vi er glade for at kunne lede kandidaterne hen til dem, så ansøgerfeltet bliver så stærkt som muligt,” fortæller programleder hos HEADSTART Stinne Bille.

CAREER NEWS TILMELDINGER FORDELT PÅ LANDE – TOP 5

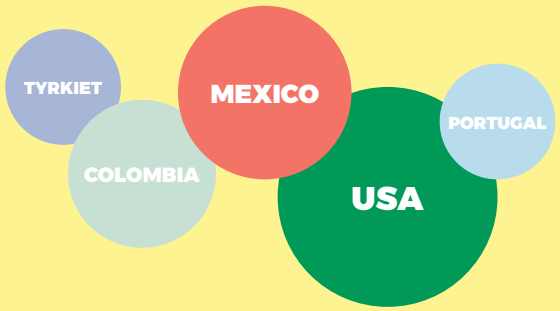

Fakta

- 4.500 internationale specialister modtager jobnyt fra Østjylland
- 1,3 million internationale specialister har set annoncer om karrieremuligheder

STOR STIGNING I INTERNATIONALE KANDIDATER, DER MODTAGER ØSTJYSK JOBNYT

Som partnervirksomhed hos HEADSTART får virksomheder delt deres ledige stillinger med potentielle ansøgere fra hele verden.

Over 4.500 internationale specialister modtager HEADSTARTs nyhedsmail med jobnyheder fra østjyske virksomheder, og digitale kampagner bidrager til, at flere kommer til.

50 virksomheder er med på Headstartcareer.dk – heriblandt Arla, Silvan og Precis.

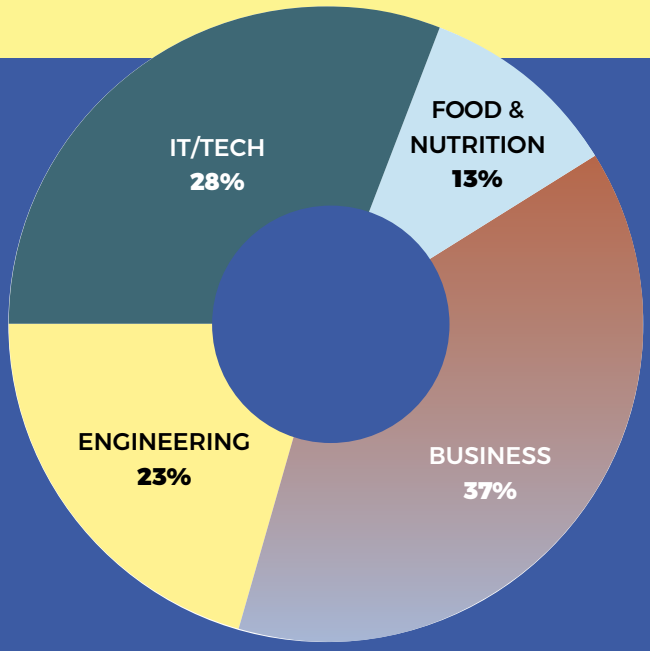

Vi hjælper medrejsende partner i job

Når en international specialist rejser til Østjylland for at arbejde, har vedkommende ofte en velkvalificeret partner med. Medrejsende partner-initiativet arbejder sammen på tværs af de 12 kommunegrænserne for at hjælpe de medrejsende partnerne, så de også får en tilknytning til det østjyske arbejdsmarked.

På tværs af kommunegrænserne i Østjylland samarbejder et netværk på 12 jobcentre om at finde jobåbninger til de medrejsende partnere, der er fulgt med deres partner til Østjylland. Jobmarkedet bliver lang større, når 12 kommuner arbejder sammen for at finde det rigtige match til de medrejsende partnere.

"Projektet tager fat på netop det, vi har efterspurgt. Vi er konstant på jagt efter internationale specialister. Hvis vi kan give deres partner en jobåbning, bliver vi mere attraktive og har større chance for at holde på dem, vi rekrutterer," fortæller CEO Martin Stampe, Danske Bank.

I 2019-2020 er det lykkedes at hjælpe 112 kandidater nærmere beskæftigelse i Østjylland.

Nyt velkomstevent til internationale medarbejdere

Som et nyt initiativ hjælper HEADSTART kommuner med at holde velkomstevents for internationale borgere. Til eventet "Discover the Locals" er der særligt fokus på at skabe nye relationer mellem internationale og danskere. Som den første har Viborg Kommune testet det nye event – og byens erhvervsliv hilser initiativet velkomment:

"Vi oplever, at mange af vores internationale medarbejdere efterspørger velkomstarrangementer og sociale aktiviteter i fritiden. Der er ingen tvivl om, at et godt socialt netværk uden for arbejdspladsen kan være afgørende for, at internationale medarbejdere og deres familier falder godt til og derfor bliver boende i Danmark," fortæller Senior HR Consultant i Grundfos Katharina Bejstrup, der roser "Discover the Locals" for at ramme lige netop, hvor behovet er.

Læs mere på www.headstartcareer.dk

International branding af virksomheder

En vigtig del af HEADSTARTs arbejde er at motivere herboende internationale til at dele historier med deres netværk i hjemlandet, så potentielle tilflyttere bliver inspireret til at flytte til regionen. Derfor har vi samlet 100 internationale ambassadører i netværket HEADSTART Ambassadors, som spreder budskabet om det gode arbejdsliv i Østjylland.

"Som østjysk virksomhed kan du invitere dine internationale medarbejdere med i vores netværk og på den måde sikre et socialt netværk til medarbejderne, mens du samtidig får international branding af din virksomhed.

På nuværende tidspunkt har vi ambassadører fra over 35 virksomheder," fortæller programleder Stinne Bille.

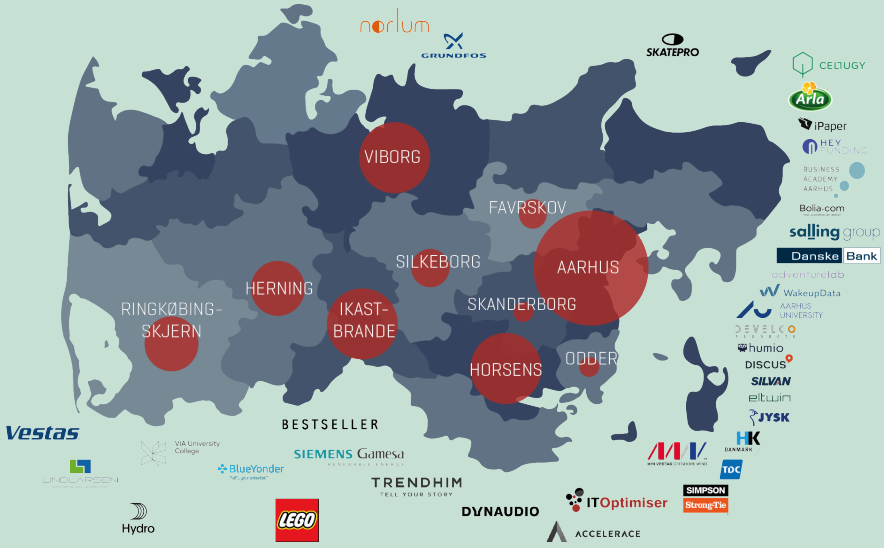

Business Region Aarhus´ vision er at videreudvikle den sammenhængende østjyske byregion som den mest toneangivende danske vækstmetropol uden for Hovedstadsområdet.

Business Region Aarhus består af kommunerne: Favrskov, Hedensted, Horsens, Norddjurs, Odder, Samsø, Skanderborg, Syddjurs, Randers, Silkeborg, Viborg og Aarhus.

I Business Region Aarhus har vi højtuddannet arbejdskraft og bidrager med forskning i verdensklasse.

Business Region Aarhus ønsker at gøre de østjyske styrkepositioner kendt og anerkendt internationalt. Østjylland har internationale styrkepositioner inden for bl.a. fødevarer, IT, vedvarende energi, vand, kreative erhverv og avanceret produktion. Vi har international gennemslagskraft og eksporterer både bæredygtige produkter og viden, som er til glæde og gavn for Danmark og resten af verden.

Business Region Aarhus arbejder for vækst og udvikling for Danmark.

Design: sandahls.net

Business Region Aarhus

Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

E-mail: Businessregionaarhus@aarhus.dk
www.businessregionaarhus.dk

Business Region Aarhus